

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008 тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

**Голові Верховної Ради
України
Разумкову Д. О.**

Шановний Дмитре Олександровичу!

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України спільно з Міністерством фінансів України та Одеською обласною державною адміністрацією на виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д. А. від 11.09.2020 № 37906/1/1-20 до листа Голови Верховної Ради України Разумкова Д. О. від 04.09.2020 № 11/10-12 розглянуло запит народних депутатів України Ткаченка О. М. та Шинкаренка І. А. від 01.09.2020 № 01-09-2 стосовно рішення Одеської обласної ради від 01.07.2020 № 1331-VII та звернень сільськогосподарських підприємств з питань необхідності невідкладного реагування на ситуацію у сільськогосподарській сфері в Одеській області у зв'язку із наслідками посухи та повідомляє, що народних депутатів України та заявників поінформовано (копії листів додаються).

Додаток: на 53 арк. в 1 прим.

З повагою

Міністр

Ігор ПЕТРАШКО

Дідик О.М. (044) 200 23 63*4018

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2812-06/57270-01 від 18.09.2020

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008 тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, http://www.me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

**СК «Едем»
(для інформування інших)**

вул. Шевченка, 1,
с. Адамівка,
Білгород-Дністровський район,
Одеська обл.,
67790

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України спільно із Міністерством фінансів України, Одеською обласною державною адміністрацією на виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д. А. від 08.09.2020 № 37281/1/1-20 до звернення народного депутата України Кіссе А. І. від 02.09.2020 № 70-к розглянуло колективне звернення суб'єктів господарювання від 25.06.2020 щодо вжиття заходів з метою зменшення негативного впливу посухи в Україні, та повідомляє.

За даними Одеської обласної державної адміністрації для подолання негативних наслідків посухи рішенням Одеської обласної ради внесені зміни до регіональної Програми розвитку агропромислового комплексу "Аграрна Одещина".

На фінансову підтримку сільськогосподарських товаровиробників у 2020 році додатково спрямовано 15 млн гривень коштів обласного бюджету, в тому числі:

– 5,0 млн гривень на здешевлення вартості електроенергії, витраченої на подачу води для зрошення;

– 5,0 млн гривень на здешевлення вартості придбання сільськогосподарськими товаровиробниками базового (елітного та суперелітного) насіння сільськогосподарських культур вітчизняної селекції;

– 5,0 млн гривень на часткову компенсацію витрат на утримання корів, вівцематок і ярок.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000056792C00F54E8700

Підписувач Висоцький Тарас Миколайович

Дійсний з 19.08.2020 10:31:12 по 19.08.2022 10:31:12

Мінекономіки

2812-06/56062-07 від 14.09.2020

12 червня 2020 року питання щодо ситуації, яка склалася в аграрному секторі економіки області у зв'язку з посухою, розглянуто на позачерговому засіданні комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій облдержадміністрації. З метою можливого вирішення питання щодо відшкодування збитків комісія класифікувала подію як надзвичайну ситуацію природного характеру державного рівня та направила відповідне звернення до ДСНС України щодо підтримання зазначеного рішення.

Експертна комісія з визначення рівнів та класів надзвичайних ситуацій ДСНС України на засіданні 03 липня 2020 року (протокол № 114-20) дане рішення затвердила.

Щодо вжиття заходів для подолання катастрофічних наслідків посухи та надання допомоги аграрному сектору.

Аграрне виробництво є специфічною галуззю народного господарства, на яку суттєвий вплив мають природні та інші фактори. Поряд з тим, для аграрного виробництва характерні низька оборотність коштів та високі ризики. Сукупність зазначених факторів зумовлює потребу у страхуванні сільськогосподарської продукції. Страхування та управління ризиками є одним із засобів, що дозволяє мінімізувати негативні наслідки від непередбачених подій у сільському господарстві.

Законом України “Про державну підтримку сільського господарства України” не передбачений такий вид державної підтримки, як відшкодування сільгосптоваровиробникам збитків, понесених унаслідок несприятливих погодних умов.

Для покриття збитків, які виникли унаслідок стихійних явищ, можуть використовуватися кошти резервного фонду бюджету відповідно до Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 року № 415 (далі – Порядок).

Відповідно до пунктів 12 і 13 Порядку обласна державна адміністрація звертається до Кабінету Міністрів України з проханням про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету з обов'язковим наданням обґрунтовуючих матеріалів, розрахунків та інших документів, зазначених у пункті 15 і 17 Порядку. Водночас зазначаємо, що відповідно до пункту 11 Порядку кошти із резервного фонду бюджету суб'єктам господарської діяльності недержавної форми власності або суб'єктам господарської діяльності, у статутному фонді яких корпоративні права держави становлять менше ніж 51 %, виділяються через головних розпорядників бюджетних коштів лише на умовах їх повернення.

Крім того, відповідно до Порядку визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 1993 року № 284, власникам землі та землекористувачам відшкодовуються збитки, заподіяні вилученням (викупом) та тимчасовим зайняттям земельних ділянок, встановленням обмежень щодо їх використання, погіршенням якості ґрунтового покриву та інших корисних властивостей земельних ділянок або приведенням їх у непридатний для використання стан та недержанням доходів у зв'язку з тимчасовим невикористанням земельних ділянок.

Розміри збитків визначаються комісіями, створеними Київською та Севастопольською міськими, районними державними адміністраціями, виконавчими органами сільських, селищних, міських рад.

Результати роботи комісій оформляються відповідними актами, що затверджуються органами, які створили ці комісії.

Щодо сплати відсотків за кредитами та відстрочки платежу на погашення кредиту сільськогосподарським виробникам.

Міністерство фінансів України на аналогічні звернення інформувало про те, що правові засади, регулювання взаємовідносин між суб'єктами, які виникають у процесі надання банківських послуг, визначені Цивільним кодексом України (далі – ЦК України), Законом України “Про банки і банківську діяльність”, нормативно-правовими актами Національного банку України та угодами (договорами) між клієнтом та банком. Порядок врегулювання відносин щодо повернення кредитів здійснюється на договірних умовах із урахуванням вимог параграфу 2 глави 71 розділу III книги п'ятої ЦК України, інших вимог цього Кодексу, актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості. Згідно із частиною першою статті 651 ЦК України визначено, що зміна або розірвання договору допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом. Водночас відповідно до статті 5 Закону України “Про банки і банківську діяльність” органам державної влади і органам місцевого самоврядування забороняється будь-яким чином впливати на керівництво чи працівників банків у ході виконання ними службових обов'язків або втручатись у діяльність банку, за винятком випадків, передбачених законом. Крім того, слід зазначити, що з метою мінімізації негативного впливу на фінансову стабільність банківської системи, у зв'язку із запровадженням обмежувальних заходів, підтримки підприємств в умовах, коли сповільнюється ділова активність, знижується споживання та зайнятість населення, Національний банк (лист НБУ від 27.03.2020 № 32-0009/15930) рекомендував банкам здійснити реструктуризацію кредитів позичальникам, які постраждали через обмеження, пов'язані із коронавірусом SARS-CoV-2.

При цьому, Національним банком запроваджено механізми довгострокового рефінансування банків та інструменти регулювання ліквідності банківської системи, затверджені постановами Правління Національного банку України від 17 березня 2020 року № 29 та № 30 “Про внесення змін до Положення про процентну політику Національного банку України” і відповідно “Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи”.

Національний банк наголосив, що ставка за довгостроковими кредитами рефінансування буде плаваючою і дорівнюватиме обліковій ставці Національного банку та встановлена на рівні 6 % згідно з ухваленим рішенням Правління Національного банку України від 11 червня 2020 року № 397-рш “Про розмір облікової ставки”.

Крім того, Національний банк не включатиме до вартості кредитів додаткову сталу величину, встановивши її на рівні нуля. Зазначені положення регулятора спрямовані на стимулювання банківської системи у забезпеченні фінансової стабільності та ліквідності банків, пом'якшуючи їх вимоги і

створюючи прийнятні умови для розвитку кредитування підприємств різних форм власності.

Водночас з метою зменшення навантаження на сільгосптоваровиробників при сплаті відсотків за користування кредитами, Законом України “Про Державний бюджет України на 2020 рік” Мінекономіки, як головному розпоряднику бюджетних коштів, для підтримки сільськогосподарських товаровиробників передбачено видатки загального фонду в обсязі 4000 млн гривень за програмою КПКВК 1201150 “Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників”.

Постановою Кабінету Міністрів України від 08 лютого 2017 року № 77 “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки сільгосптоваровиробників” (із змінами) визначено напрями використання бюджетних коштів за даною програмою, зокрема, фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів.

Відповідно до наказу Мінекономіки від 10 квітня 2020 року № 687-20 “Про затвердження розподілу коштів за бюджетною програмою КПКВК 1201150 “Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників” на 2020 рік” для здешевлення кредитів передбачено 1200 млн гривень.

Використання цих коштів здійснюється відповідно до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 300. Відповідно до Порядку компенсація надається суб'єктам господарювання агропромислового комплексу – юридичним особам, незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, та фізичним особам–підприємцям за залученими коротко-, середньо- та довгостроковими кредитами у розмірі 1,5 облікової ставки Національного банку, що діє на дату нарахування відсотків, але не вище розмірів, передбачених кредитними договорами, зменшених на 5 відсоткових пунктів. Компенсація надається через уповноважені банки, які підписали з Мінекономіки Меморандум про загальні засади співробітництва.

Поряд з цим, сільгосптоваровиробники можуть також скористатися державною програмою “Доступні кредити 5-7-9 %”, яка запроваджена Урядом з лютого 2020 року, за умови відповідності встановленим критеріям.

Так, згадана програма реалізується відповідно до Порядку надання фінансової державної підтримки суб'єктам мікропідприємництва та малого підприємництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 28, яким визначені умови, критерії та механізм надання такої підтримки через уповноважені банки за участі Фонду розвитку підприємництва, а також коло суб'єктів підприємництва, яким може бути надана така підтримка. Фінансова державна підтримка надається з метою розвитку підприємництва, зокрема сприяння розвитку суб'єктів підприємництва, збільшення обсягів виробництва, а також сприяння створенню нових робочих місць та підприємств, рефінансування існуючої заборгованості в банках України за кредитами суб'єктів підприємництва тощо.

Фінансова державна підтримка згідно із вищезазначеним порядком надається, зокрема, у вигляді часткової компенсації процентних ставок за кредитами, що надаються суб'єктам підприємництва.

Щодо податкових пільг.

Відповідно до вимог Податкового кодексу України (далі – Кодекс) органи місцевого самоврядування при прийнятті рішень про встановлення місцевих податків і зборів мають право самостійно, з огляду на зовнішні та внутрішні фактори, які впливають на економічний розвиток відповідних територій, визначати розміри ставок та надавати пільги із сплати податків. Зазначене відповідає одному із основних завдань децентралізації та реформи місцевого самоврядування, а саме, щодо надання бюджетної автономії місцевим бюджетам та суттєвого розширення повноважень територіальних громад, що дозволяє створити умови для зміцнення фінансової спроможності місцевих бюджетів та збалансованості бюджетних надходжень, що є реальним підґрунтям для виконання місцевими органами влади своїх повноважень в частині надання якісних суспільних послуг та ефективного функціонування бюджетної сфери.

Згідно з пунктом 10.1 статті 10 Кодексу, до місцевих податків і зборів належить плата за землю, яка справляється у формі земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної форми власності. Таким чином, відповідно до статті 284 Кодексу та реалізуючи право, надане статтею 26 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” (далі – Закон), органи місцевого самоврядування самостійно, своїми рішеннями, встановлюють ставки плати за землю в діапазоні від “0” до максимально встановлених Кодексом розмірів. Орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності справляється відповідно до статті 288 Кодексу.

Відповідно до пункту 288.1 статті 288 Кодексу, підставою для нарахування орендної плати є договір оренди такої земельної ділянки, укладений з органами виконавчої влади або з органами місцевого самоврядування. Цією статтею також встановлено, що річний розмір орендної плати не може бути меншим розміру земельного податку, встановленого для відповідної категорії земельних ділянок на відповідній території, та не перевищувати 12 % нормативної грошової оцінки.

Договір оренди земель державної і комунальної власності укладається за Типовою формою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 03 березня 2004 року № 220 “Про затвердження Типового договору оренди землі”.

Таким чином, органи місцевого самоврядування при укладанні або внесенні змін до відповідних договорів, з огляду на зовнішні і внутрішні фактори, що впливають на розвиток відповідних територій, можуть встановити розмір орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної форми власності для окремих категорій юридичних осіб, зокрема для аграрних господарств, у мінімальному розмірі. При цьому слід зазначити, що відповідно до статті 71 Закону органи виконавчої влади, їх посадові особи не мають права втручатися в законну діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування, а також вирішувати питання, віднесені Конституцією України, цим та іншими законами до повноважень органів та

посадових осіб місцевого самоврядування, крім випадків виконання делегованих їм радами повноважень, та в інших випадках, передбачених чинним законодавством.

Також, главою 1 розділу XIV Кодексу вже передбачено особливий механізм справляння податків і зборів, зокрема заміну сплати окремих податків і зборів на сплату єдиного податку. Так, сільськогосподарські товаровиробники, які обрали спрощену систему оподаткування та є платниками єдиного податку четвертої групи, звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з податку на прибуток, податку на доходи фізичних осіб (для фізичних осіб – платників єдиного податку четвертої групи), податку на майно (в частині земельного податку) та рентної плати за спеціальне використання води.

Таким чином, спрощена система оподаткування вже й так є пільговим податковим режимом з метою підтримки та сприяння розвитку малого підприємництва, у тому числі і сільськогосподарських товаровиробників.

Водночас Міністерство фінансів України зазначає, що надання податкових преференцій призводить до втрат місцевих бюджетів та, як наслідок, негативно позначається на фінансовій спроможності органів місцевого самоврядування та може спричинити недофінансування, зокрема, комунальних служб, закладів охорони здоров'я, у тому числі і заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), а також зменшити видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення населення, що, в свою чергу, вимагає пошуку компенсаторів таких втрат і збалансування бюджетних надходжень.

Щодо звільнення сільгосптоваровиробників від сплати ПДВ при списанні посівів.

Мінекономіки підтримує необхідність законодавчого врегулювання питання щодо звільнення від сплати податку на додану вартість операцій, пов'язаних із знищенням сільськогосподарських рослин і тварин, у зв'язку із дією непереборної сили. Так, робочою групою за участі представників Мінфіну, ДПС та громадських галузевих організацій розроблено проект закону щодо внесення змін до Податкового кодексу України. Відповідно до нього випадки, коли сільськогосподарські рослини, насадження або тварини ліквідуються у зв'язку з їх знищенням, втратою, загибеллю (падежем) або вимушеним забоєм внаслідок дії обставин непереборної сили або в інших випадках, коли така ліквідація здійснюється без згоди платника податку, що підтверджується відповідно до законодавства, не оподатковується податком на додану вартість.

**Заступник Міністра
розвитку економіки, торгівлі та
сільського господарства України**

Тарас ВИСОЦЬКИЙ

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

201212

Кореспонденти Петрашко І. Р. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (всього 1)

Вид документа Відповідь на депутатський запит

Вих. № та дата кореспондента № ДСК 2812-06/57270-01 від 18.09.2020

Реєстр. № та дата реєстрації 162274 від 21.09.2020

Арк./прим. 1/1

Стислий зміст На №11/10-12 Про розгляд запиту народних депутатів України Ткаченка О. М. та Шинкаренка І. А. від 01.09.2020 № 01-09-2 стосовно необхідності невідкладного реагування на ситуацію у сільськогосподарській сфері в Одеській області у зв'язку із наслідками посухи

Проходження документа (особа, у якої є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис